

Brahlu Draudses Dzelzs

Rās Latv. ev. Brahlus draudses laikraksts

Aboneishanas maksja ar pēcjuhtīšanu par gadu Ls 2.50, par 1/2 gadu Ls 1.30. Bez pēcjuhtīšanās par gadu Ls 2.— par 1/2 gadu Ls 1.20. Atšewischks numurus maksja 20 fant. Viss suhtijumi adresejami: Beedribai „Latv. Ev. Brahlus Draudse“ Rīgā, Kaleju eelā 8, dz 1. Tetoschks rehkins pastā Nr. 1567.

Nr. 10.

Oktobris.

1933. g.

Rīgas Brahlus Draudses Jaunatnes pulzina ekskursijas dalibneeki,
Dundagā, 1933. g. Wafaraš svehtifos.

Kad zilweki taps brahti?

Schī ielzīja lašīt Maļskavās, Samaras, Kijewas un Pragas universitātēs un studentu namos. Berlinē, Hesenē un Manheimā. Tulkojis saīšņot k. Aufrunneels.

Seejā pāsaules istahdē, kas notika Londonā 1924. g., (Wembley Exhibition) bij istahdīti muļļu tehnīcas brihnumi, tas sevīšķi saistīja statītāju uzmanību. Ari manu interesi saistīja rūpneezības pagalms. Starp redzēto manu usmānību saistīja visvairāk neleels nomelnejs dzelzs gabals Palestīnas paviljonā. Tas bija zīpis, isgatavots no wahzu kara schautenes ķētīta. Šem šai zīpja bija pēstiprīnats u- rāksts, kurā tika paskaidrots, ka tagad schādi zīpi atrodami loti lelā wairumā pēc Jordanas traisteem. Weetejee edzīhvotāji tos pagatavojojot no šķiteem, kuri pamēsti lauju weetās, kas notila lelā pāsaules kara laikā. Augšminētais zīpis isgatavots no laujas eročtha, kurasch atrasts uz Jordanas traisteem, netālu no tās weetus, kur līdzīks trīstīties Jēsus Kristus. Lihdsās minētan paskaidrojumam bija pēstiprīnats senais, daudzlaht aizmirstais praveesha Zēsajas išudinajums: „Un tee pahrkals sanus sōbinus par lemescheem un savus šķēkups par zirpeem. Jo tauta pret tautu nepazels sōbinu un mairs nemahājees kāru”. Zel. 2, 4.

Kad peepildisees h̄is senais pra-
weescha wahrda?

Pasaules kārš nobeidsās. Pāreisati issakotees jateiz, kā tas ir tikai uſ laibdu laītu pahītraukts. Patreijs Eiropā sem eerothcheem atrodas pušmiljona laiņiņu wairāk, nēlā pasaules lara iahčumā, 1914. g. Un wiſpahīri nemot, tagad apbrunoto karapultu skaita wiſās walstis ir leelats, kā tas jebkad ir bijis zilvezes vējsturē. Meers, lihdfigi preleſchla rāgadeem, atrodas atlak ī kā ūl pulvera pagraabeen, kuru uſspirdīnaschanai peeteek ar weenu masu dīrktīti. Peetīta ar gimnāfista schahweenu Sarajewā, kas bija it kā signalis pasaules karam. Bet jaunaīs pasaules kārš, pateizoties tagadnes tehnika ūtneigumeen, duhs daudzīsfahrt schausmīgakš par eepreleſchējo.

Utsihmesim pahleezinoschos faktus, kuras sneeds lahdz angtu autors savâ grahitatâ, apstatidams pagahnes lara ainas un wins ihsnas eerotischus (War, its causes, consequences and care. Kirby Page). Starp teknikas isnihzinoscheem eerotischeem autors peemin lewissita gassi. Tâ ir nere-djama. Tâ eespeeschas wisditalâs alâs

un pagrabos. Neisbehgama nahwe ir fatram, kas s̄ho gasi eelpo. Tā nenotauj titai žaur eelpožhanu. Peestlardamas zilwela ahundai, tā rada sagiftečhanos, kas atnes drošbu nahwi. Tā išnijzina katu dšiħwu organismo, ka stahdus, tā dšiħwneekus. Pretgases massas liħds schim iſraħbijschàs neſpebjigas aiffargat no s̄hi breesmigà nahwella. Winas iſplatisħanàs un nah-vejofċhais speċiels pahriżiex 55 reisies tās gafes, kas leetotas pasaules karā.

Nahktōnes karā schee schaujmigee eeroitschi
apraudēs neween frontes fareiwjus, bet
galwenā kahrtā aismugres meerigos eedsih-
wotajus.

Eiropas diplomatus nodarbina jautajums; kuriel wainojams deht pagahjusčā paaulešs kara izselšanās? Mums šis jautajums ir pilnīgi stādīrs, ja waram pēcīri Dostojewska eeweirojamam atšinumam, ka: „Katrē par vijēem wainigs”. Meħbs wiſi, un tai stātīs ari pazīstīti (pretkārā idejas iplūtatīji), wiſi esam wainigi pēc pagahjusčā paaulešs kara izselšanās. Bet ja esam līdzīgwainigi, tad ari neſam atbilstību newejen par kara izselšanos, bet ari par viņa sekām. Atminēsim, ka paaulešs karīb prāfija 26 miljonu kritischos, radija 80 miljonus karā zetutchos, (invālidus, bahrīnus un atraitnes) un iſmaksāja pamīsam 337 miljardus dolaru jeb 1750 miljardi latu.

26 miljoni kritischo . . . Tas ir tik dauds, ka katru deenu waretu grīmt okeānā leelais pāsascheeru waikonis „Lusitanija” ar 1000 pāsascheereem, un tā tas waretu turpinat grīmt 70 gadus no weetas. *We et a s f u n d a p a s a u l e s k a r a m a k s a j a t i k pat dauds, zil makšķ grandiosās Kalifornijas universitātes usbhūwēschana.* Lai waretu nopelnīt pāsaules kara isschķeesto naudu, wajadsetu strāhdat 2150 strāhdneekleem 40 gadus un latram pelnit 2500 dollarus.

Bet pats kvarigakais jautajums ir tas, waj mehs latrs eelscheja naiba vīhts negatavojamees jaunam laram, un waj nesam gatarvi to usfahlt jo drihs daschadās frontēs?

Kä eespehjams buhtu isktluht no sawstarpejä naida stahwokka? Ün neveen pa scheem isktluht, bet ari zitus peerwest mee-

ram? Kā radit neween wifas zilwezes, bet gan wifas radibas fawstarpejo fameerimashanos? Kā eespehjama leelās idejas eemeefoschana, — kas zilweli ir brahki, kad muhsu laikā fastopam ruhgto pateesibū: zilwels pret zilwelui ir svehrs (homo homini lupus est); laudis weens otram svefchi zilweli — fawstarpeji nifnalee enaidneeki.

Sadalishchanās un weentulibās behdas.

War dauds un daschadi filosofet par jautajumu, kas ir launums? Praktiskā dījhvē mehs launumu sajuhtam wiswairak kā sadalishchanos zilwezes sadalishchanās atsevischķas nazijās, kas naidigas sawā starpā; sadalishchanās walsti, starp walvošo waru un tautu; tautas sadalishchanās atsevischķas partijās, fabeedribās; sadalishchanās tizibas schķirās; sadalishchanās skolā, gimenē (wezaku un behrnu starpā); sadalishchanās katrā atsevischķā zilweli, pretrunas starp wina gara un mēsas prāhbām, — firdapsinas balsi un usweschanos; sadalishchanās organismā, zaur mēsas audu sābrutumu, ko issauz slimibas un heidsot, pehdejā sadalishchanās starp organismu un dwehſeli, ko nosauzam par nahvi.

Ta ari schi launuma objektiwo iſteiksmi, wina eemeefoschano muhjos, mehs beeschi ween tik fahpigī neisjuhtam, tad satrs ūnam no personīgem veedīhwojuimeem schi launuma subjektiwo puši, un taisni to personīgi nahkas pahrdīhwo, kas ir wifas pasaules sadalishchanās eemesis — ta ir muhsu weentuliba, jeb pehz Dostojewskā iſteiksmes, muhsu „leelā sehrdeene”.

Mehs esam weentuli, koti weentuli. Mehs esam pahrtraukuschi jakaru ar to, kas stahw augstak par mums, ar angstato dījhves sauktum. Esam pasaudejuschi zelu lā draugs pee drauga, no firds, pee firds. Esam pasaudejuschi zelu pee dabas, pee miħlas un meermihligas kopibas ar radijumeem un truhkst mums weseligas un pilnigas pasaules meera iſjuhtas.

Es nerunaju par weentulibu, luru zilweli labprahīgi uſnemas sawā ahrejā dījhvē. Beeschi ween zilwels aiseet tulfnesi jeb mescha kluumā, lai atdalitos no trokschnainās fabeedribas dījhvē un kluumā noslaidrotu sawas eelschejās intimās ateezibas ar zilwekeem un dabu. Ne tas ir weentulati topam. Vermontora dīejā lepnais demons nejuht nelahda apmeerinajuma sawā egoismā:

„Bil ruhgta tāhda ildeeniba,
Tīt dījhwo fēw, un ūwi ūkunt,
Un stahwet nerimstoschā zibnā,
Bēs fwehtswiniga dwehſles meera.”

Izaeta tauta aktrisoma no Deewa tika fodiata ne ar uguni un pehrkoni, bet ar weenu bresmigu wahrdi: „Altstahj winis weenus”. (Oſ. 4, 7.)

Un ja wehlamees ūw preelschā stahdit

viisleelakās zeeschanās, kahdas ween fastopamas pāsaules wehsturē, atzerefimees Kristus zeeschanās pēr krusta. Nav eespehjams zilwelkam ne iſjuſt ne preekščā stahdit ſew ruhto zeeſchanu momentu, kad eestahjās pilnīga, abſolutā weentuliba — Kristus beſ Deewa tuwuma:

„Mans Deewa, Mans Deewa!

Kapehz tu mani eſi atstahjiss?”

Newens no mums nespēhj pahrdiſhwot tāhdas zeeſchanās un tadeht nespēhjam tās ſew preekščā stahdit. Bet nosahrst mehs warām kahds behdu un zeeſchanu besidibens tur ſlehpjas, ja atminam, ka Kristum Deewiſčā daba bija Wina personīgā buhtiba. Winsch par ſewi leezinaja: „Es un tas Deewa, Mehs eſam weens”. Bet peenahža moments, kad Kristas ſajūt, ka Wini atstahj Wina personīgā deewiſčā daba. Buhi atstahtam no Deewa — tās ir ſchaufmigi latram zilwelkam. Bet tāhdas neismehrojamas molas jazeesch tam, kas Deewu ſajūt kā personīgo buhtiba, un kad reis jaſjuſt, ka eſi no Deewa atſtahts?!

Mehs neefam raditi weentulibai. To leezina medizinas ſakti par ſlimibām, kuras zelas tāhdū zilwelkā dwehfeles un organiſmā, kas atraujas no ſabeedribas un dabas, noſlehgdaemees paſchi ſewi. Weentuliba iſſauz pahral leelu konzentrefchanos ſewi, nepahrtautas pahrdomas par ſewi un nepahrtauta greeſchanos ap ſanu perfonu, paſchapiņas paſhriptibu, kas daſchkaht nowed pēr leeluma manijas; jeb otradi, paſhrmehrīga ſewiſ paſemochana jeb paſchnižinachana nowed pēr wajachanas manijas; organiſtā ſinā ſchahdas weentulibas paſhrmehrības nowed pēr nerwu ſabrukuma jeb neirastenijas.

Bukt weſelam, noſihmē buht paſcham ſewi, ſabeedribā ar wiſu un wiſeem Rātrs pahrtautums ar Augstako ſahlumi, ar ſew lihdiſgeim un ari ar ſemako radibū iſpoſta muhſu diſhwī.

Ar wahrdū ſakot, ſadaliſchanās un wiſas otrā puſe — weentuliba, ir nenormalibas, kā personīgā tā ſoziālā ſinā un tāpat ari garigās un fisiſkās atteizeibās.

Ilgas pehz wiſpaſaules weenibas.

Nav leelakas ſlahpes zilweleem, kā ilgas pehz wiſpaſaules weenibas, ſaka Doſtojevskiš. Pehz tās ilgojas wiſa diſhwā radiba. Ideja par wiſpaſaules weenibu

ſtaſtahda diſhwes jehgu, ſaka filoſofs Wladimirs Solowjevs. Un tamdeht — „ſadaliſchanās ſtumjas un ſahpes deg kā ſwaigſnes, kuras ſtahſta ſawas ſahpes weena otrai naikts kluumā,” ſaka indeeſchu rafneks Rabindranats Tagore.

Kahds zelineks buhdams Sacharas tuſkneſi nejauchi diſird ſoti ſmagus un gruhtus waidus. „Eee ir tuſkneſcha waidi”, paſtaidro wina pawadonis. Tuſkneſis waid par ſawu neauglibu, ka winsch iſſlehgts no radoſchās diſhwes pulſa.

Schi atmosfera buhſ pasiſtama teem, kā ſewi ſajūt diſhwē kā „ſweechns un leekus”.

Tāhlak mehs redſams ta wiſas zilwezeſ zenschanās ir wehrſta pebz ta, lai raditu aitla ſaudeto weenibu.

Sinatne ar pehtijumu valihoodibū zenschanas atraſtaſ weenigu, objektivu pateeſibū, kura eeneſtu ſaſkanu ſtarp daſchadām idejām, apmeerinatu pretejos noſlanojumus un apweenotu wiſu zilwezi.

Sawā „Mahzibā par logiku” filoſofs G. H. Trubezlojs paſtaidro, ka ſinatne naw nekaſ ſiſts, kā augtakās diſhwes jehgas mekleschana paſauļe, weenibas mekleschana daſchadibās, kas iſteižas, p. peem., likumā par dabas weenibu.

Mahklas mehrlis ir radit — kaut ari tīkai preekſtata weidā, muhſchigā ſtaſtuma weenibu, kura preekſčā mehs wiſi buhtu ſpeeti ſemotees aiftetiskā bijibā. To mahklas ari jaſneids ſinamās pakahpēs. Mahklas zenschanas ſlanas, trahfas un liņijas ſaweenot harmoniſtā akordā un ſine trija un ar ſcho harmoniju eespaidot diſhwi un radibu. Ne tikai paſala Orfeja ſirikla muſika ir ſpehjuſi waldfiſat ſwehrus un peepreduſi alminus ſrautees laudſes ap ſpehleſaju, bet ari teeshamibā — muſika ſpehji waldfiſat dwehſeli; ta ſpehji apweenot wiſus beſ partiju tautibu un walodu iſſekliſibas. Schahdā noſihmē naw „kreewu” muſikas un naw „wahu” matematikas. Wiſas ſehru ſlanas poejiſā rodas no ſadaliſchanās iſjuſtas. Un wiſs preekſ poejiſā weltiſ miheleſtibai pret Deewu, zilwezi un radibu.

Bet beidſot jeho paſchu mehrli — radit weenibu ſtarp laudim — ſoti aifkavē tagadejas ſabeedribas ſtahwollis. Laudis eet ſemotees — bet „tuhkſtoſchas noſiſuſchās dwehſeles” nespēhj iſdot wairs newenu diſkſteliti, lai raditu ſirinbi un weenibas leefmu. Laudis eet weens pēr otrā it kā aif ſtumjām, bet rezultata panah — ſaruhgtinajumu un ſtumjas wehl leelakas. Nefen kahda ſtudente meſdamās tumſchajos

nahweswiłnos atstahjusi sihmiti: „Naw iħstu draugu dsiħwè, ir tifla glahses draugi, leeluti”.

Laudis ir saistiti daschadās materialās intereses un schikru zihnās. Tee farveenojas, — bet winus faista tifai sematās materialās intereses un daschreis pat atrieebibas un staubidas kahre, bet tos neapweeno favstarpeja pateefi mihlestiba . . .

Walsts wadoschée darbeneeti, eekarotaji un likundeweji jensħas radit weenibu buhmedami wiśpauleś monachju, — bet — „erofitschi spehji pawhelet leektees mugurai, bet ne firdiż” sasa arabeeschu paruna. Un jo waiaħek teek paawairota walsts zentralizacija pepspeedu kahre, jo ar leelaku energiju rodas no zentra behgħoschée elementi, kas teezas us anarchiju.

Pat bañiza, kahda ta tagad ir, naw spehjiġa apweenot għilwezi. Luuħt, wahzeesch u trewwi peeluhdsu weenu Deewu un luħdās weena Pestitaja wahrdā peħz us-waras weenam par otru.

Un pat weenadu tizibas schikru pahr-stahwji (protestanti — angli un wahzeesch, pareiħtizigie — krewwi un bulgari) atradās naidigās frontes un karova weens pret otru. Wiss luħbsam Deewu, pat daschfahrt ar weenadām luħgħanām, bet — ak wai — luħbsam tifai sawa praħta un eegrību pepsibħanu . . .

Muħku kristigums beeffi pahrwehrsħas par bañizas jeb deewnama kristigumu, tas ir, meħs meħħsam apmeerinatees tilai ar bañizas apmeklesħanu — ar sanahħschanu deewnam. Reti lad kristigums top par muħku personiħas fastahwdlu, par m a hja s kristigumu, kas pahrweido muħku personiġo iddeenas, għimex un mahjas dsiħwi. Un tadek meħs taħtu atrodamees weħl no iħstā kristiguma kura buktiba ir-Kristus mihlestiba, kas pluħst pret wiehem un pret katru.

(Turpmak weħl.)

Rob. Behrsinch.

Dseeħma plaujas sweħtieem.

Melb.: Deewi Kungħi ir muħku stiprā pils.

Us galwu debbej rasina
Un druwā sweedru plaukums!
Tahds fenes ruħla preeks un gods,
Tahds wina seħtas jaunkums.
Un wifū Deewi to dod
Deem kas to miħlet prot,
Kas darbā sweedrus lei,
Ar Deewu ax un feħi,
Un uſtix Raditajam.

Un luuħt, jan sweħtits rudens klaht,
Birx selta graudi puhrā.
Nu wissi sweedri sweħtiti,
Kas leetti darbā fuhrā.
Kad pazelts pilni b's rags,
Kad aismiristi puhlini f'magħi.
Un patejżiġa ħids
Ka swaigħnej pretim mirdi
Tam, kas leek druwām salot.

Dauds paldeewi, Tehwi, kas ehħini
Pat putnu sara galā,
Kas tukħħas mutex pepsipdi
Ikkatrā semes malā.
Kad graudi breedigi
Jau klektis sabehrti,
Kad gaixhaq nomanam,
Par ko tev pateizam,
Par ko Tev flawu dseebdam.

Jaunību Kristum!

L. Dzenīte.

Apslēptais Dievs.

Kamēr šī zeme ir, nāk daudzi vaicātāji,
Kas lepni nostājas un prasa: „Kur ir
Dievs“?

Dzimst tautas pasaulē un mirst kā zales
klāji.
Daudz redzēts jau, Dievs vien nav rā-
dījies.

Vai zvaigžņu augstumos, vai dziļa juļas
dzīle,
Kur vien tik sniedzas meklējošais skats —
Nav redzams Dievs, kas taisni spriež
un milē —
Dievs redzamais šai zemei — cīlveks
pats . . .

Es zinu gan par brīnišķīgu Dievu,
Kas but no mužības nav mitējies,
Kas klusi cieš pret viņu versto nievu —
Pats sava godība Viņš apslēpies.

No debess zilgmes darīta tam sega,
No visu ziedu krāsām gērbs tam austs,
Kas mirdz kā tūkstoš sauļu spoža dega
Un tautu acu priekšā ceļ tam sprausts.

Caur viļņu šalkam, kas dzied dzelmei
dusu.
Caur vēsmām galotnēs skan viņa soļu
takts,

Tie dzirdēs stīgu trīsās klušu, klušu,
Tie san, ka sinaršojoša maija nakts . . .

Ja kādreiz tevī mostas svešas slāpes,
Un izsalkums, baigs, neapklusināms;
Ja juties viss, kānerimstošas moku sapēs,
Kā sartam ugunsmēlēm apjems ts nams.

Ja maza šķiet īev zeimes zemā daļa
Un apnicis no viņas sniegtās priekš,
Un visu jemt un visu satvert vaļa —
Ja juties nabags, savu dziļu vanginieks.

Tad piesauc to, ko daudzi zaimiem cilda.
Tik tuvu bus Viņš tev, ka cits neviens,
Un jauj, lai Viņš ar sevi tevi pilda,
Tad jaunās saites trūks, kā dedzis pa-
vediens.

Un ja tu karsti Dievu redzēt vēlies,
Tad saki to Tam dziļā ticībā,
Tu Viņa dvaša, tu no Viņa cēlies,
Viņš atklasies tev visā pilnībā.

Kad zemes bērna aklas gara acis
Dievs pats ar savu roku vaļā vej —
Tad gaisma nāk, kas tumsā ilgi smacis,
Un Dieva tuvumu, kā puķe sauli dzer
Bet tam, kas lepni Dievu redzēt prasa,
Bez ka pats alkādams Viņam tuvotos,
Tam Dieva pēdas zud, kā vēja rasa,
Un viņa ceļš veid maldu tuksnešos.

Stud. theol. J. Zellītis.

Rīgas Brāļu dr. jaunatnes pulciņa ekskursija uz Dundagu.

1933. g. pavasarī jau agri Rīgas Br. dr. jaunatnes pulciņš un koris domājām par ekskursiju braucienu uz Dundagu pie mūsu pulciņa vicepriekšnieka mac. Veinberga, kas tur pagaidām izpildīja māc. Villes kāja vietu. Šo ekskursiju piedzīvojam pasos Vasaras svētkos.

Izbraucām no Rīgas 3. junija va-

karā. Pirmo Vasaras svētku (4. VI.) rīta, plkst 8 pulciņa locekļi stud. theol. A. Svalbe noturēja dievkalpojumu Valdemārpils baznīca. Koris piedalījās vairākām dziesmām. Ievērojot arī Valdemārpils dāmu komitejas iecīlus viesinītīgo uzņēšanu, daži dalībnieki izteica atziņu, ka bijusi īsta pirmo Vasaras sv. izjuta.

Pēc tam visi jaukā gājienā pa Valdemarpils plavam un mežiem devāmies uz Cīruļu staciju. Pateicoties kurzemnieku viesmīlībai, iznaca ta, ka pieņāca vilcienu atiešanas laiks, bet mēs vēl staciju vērojām no tāluma pie koplājām eglēm. Bez liekas domāšanas notika kautkas līdzīgs skriešanās sačikstei, kas bija ļoti veselīgi: bālajiem rīdziniekiem vaigi kļuva dandz sartāki. Valdemārpiliēši bija pagādājuši divjugu, kas aizvedis vecakos rīdziniekus, atgriezās un pēc kārtas uzlasi jaari pārējos. Galu galā visi lāimigie gulejām zālē pie Cīruļu stacijas, gaidīdami vilcienu, kas ari tiri kā musu dēļ bija novēlojies.

Brīnišķīga ir Dieva daba un jo sevišķi ziedonī! Vēl brīnišķāks ir Dieva radītais cilvēks sava ziedonī — jaunība. Kā tad lai nepriecājas, ja ziedošā jaunatne nokļust ziedošā daba! Pie tam vel Rīgas jaunatne, kas paradusi skatīt vairāk pilsetas akmeņus un putekļus.

Pēcpusdiena iebraucām Dundagā, kur no rīta jau mūsu pulciņa priekšnieks stud. theol. Kovalis bija noturējis dievkalpojumu. Stacija mūs atkal sagaidīja laipnie kurzemnieki — Dundagas dr. koris. Pēc tās atpūtas notika jaunatnes dievkalpojums Dundagas pils Baltajā zālē. Galveno runu teica Rīgas kora dirīģents dir J. Šmits, ienesdams jaunatnes dievkalpojumā sajūsmu un Vasaras svētku garu. Vai visai jaunatnes dzīvei nav jābūt ka Vasaras svētkiem? — Jūs esiet Sv. Gara templis... Kaut Dievs šo Vasaras sv. dzirksteli mūsu sirdis degtu par liesmu!

Pēc dievkalpojuma atkal brīvaja dabā — parkā (patiesībā tā saucamā „Briežu mežā“) Dundagas kora dirīģents Tenders kungs pastāstīja vienu otru vēsturisku teiku vai jautru sīkumu, raksturojot dundadzniekus. Izstāgājām dziedādam un priecādamies visu Briežu mežu. Vakarā mūs sadalīja pa gru-

piņām un laipni uzjēma apkārtējās mājas.

Dundagas koris nebija aizmirsis arī draudzes nespējniekus, un otro vasaras svētku rītā iegriezāmies pie tiem, ienesdami prieku tur, kur ikdiena ir vis-smagākā.

Tālāk devāmies jaukā gājienā uz 15 km attālo Vīdalu. Pa ceļam mus laipni uzjēma Dundagas baznīcas priekšnieka mājas. Atspirdzinājušies un apskatījuši priekšzīmigi ierīkoto saimniecību, deyamies tālāk.

Dievkalpojums Vīdāle notika brīvā daba; tāpat trešo svētku dienā pie Šķitteres bākas, no kurienes atklājas brīnišķīgs skats pār Dundagas mūža mežiem uz jūru. Dievkalpojums runāja māc. A. Veinbergs, direkt. J. A. Šmits, stud. theol. J. Kovalis, stud. theol. A. Švalbe, M. Eglīte, jkdze un stud. theol. J. Zellitis. Visas gaitas mūs draudzīgi pavadija Dundagas koris un okestris Tenders kga vadībā. Dievkalpojums dziedāja abi korī gan atsevišķi, gan kopā. Brīvajā laikā un pārstaigajot no vienas dienas dievkalpojuma vietas uz otru, iepazināmies, ar musu dzimtenes skaitošu dabu.

Ar pateicību jāatzīme viss, ko dundadznieki darījuši, gadādamī mums naktis labu atpūtu un barību miesai. Ziedojuumi par dziesmu lapiņām un „Br. dr. Vēstnesiem“ pietika, lai daļai ekskursantu segtu ceļa izdevumus. Pa šīm 3 dienām tā bijām sadzīvojušies ar kurzemniekiem, ka dažām labam bija ķel šķirties.

Tā bija reti jauka ekskursija, bet ja Dievs gribēs, tad tādas kļūs biežākas. Sniegt labo, kas mūsos katrā mīt, un sajēmt tik daudz svētības no klušajām laukā setām un sirdīm. Visi kopā nest slavu dziesmās mūžīgajam Dievam un tad ar Vasaras svētku dzirksteli sirdi visu dzīvi veidot par teikšanas dziesmu Viņam.

Meklejiet rakstos!

Tēmati jaunatnes pulciņu bibeles stūdijām.

Oktobris.

Mūsu pašaudzināšanas darbs.

- P. 2. Bibliskas pašaudzināšanas svētība Sak. v. 13.
O. 3. Pašaizliedība. Mat. 7. 12.; 20. 20.—28.
T. 4. Pienākuma apziņa. Lūk. 17. 5.—10.

- C. 5. Lūgšana. Lūk. 11. 1.—4.
P. 6. Liecināšana. Lūk. 9. 1. 6.; Mat. 21. 16.
S. 7. Darba mīlestība. 1. Kor. 12. 4.—31.
S. 8. Pamācība jaunatnei. Sak. v. 1. 1.—19.

Kādēļ ari pieaugušiem ir vajadzīga pašaudzināšana? Kādām mērķim kalpo mūsu pašaudzināšanas darbs jaunatnes pulciņos?

Bibēles varoņi.

- P. 9. Elku apkārošana. 2. Laika gr. 34. 1.—7.
O. 10. Milestība pret Dievu namu un Dieva vārdu. 2. Latka gr. 34. 8.—21.
T. 11. Soda vletā ūelastība. 2. Laika gr. 34. 22.—28.
C. 12. Reformu izvešana. 2. Laika gr. 34. 29.—33.
P. 13. Dieva likumu izpildīšana. 2. Ķēn. gr. 21. 11.—25.
S. 14. Patvarības bēdīgas sekas. 2. Laika gr. 35. 20.—25.

- S. 15. Staigāsim ar Dievu Dāv. dz. 18. 21.—51. kā kļūt par jaudīm, kas staigā ar Dievu? Vai arī tad vēl tiekam kārdināti, kad nostājāmies Dieva puše?

Mūsu staigāšana.

- P. 16. Staigājat apdomīgi. Vīlp. 1. 27.—28.; Evez. 4. 1.—16.
O. 17. Nestaigājat pēc saviem ieradumiem. Evez. 4. 17.—32.
T. 18. Staigājat milestībā. Evez. 5. 1.—7.
C. 19. Staigājat gaismā. Evez. 5. 1.—14.
P. 20. Staigājat modribā. Evez. 5. 15.—21.
S. 21. Staigājat svēlmumā. 1. Pēt. 1. 13.—19.
S. 22. Staigājat spēkā. 2. Pēt. 1. 3.—11.; Rom. 8. 32

Kādā atkarībā stāv Dieva valstības darbs no mūsu dzīves un staigāšanas? Kādu stāvokli iegūstam ar savu staigāšanu? (Jāņa parād 1. 6.; 1. Pēt. 2. 9.)

Ārējā misija.

- P. 23. Pagānu tumsībā. Jer. 10. 1.—16.; Rom. 1. 18.—25.
O. 24. Lūdzosī pagāni. Jāņa 12. 20.—24.
T. 25. Strādnieku izsnīšana. Ap. d. 13. 6.—12.
C. 26. Gaismas ciņa ar tumsu. Ap. d. 13. 1.—5.
P. 27. Misijas moceklis. Ap. d. 14. 19.—28.
S. 28. Meslinieks spredīķis. Ap. d. 17. 16.—34.
S. 29. Pestīšana visiem pagāniem Dāv. dz. 67.: Mīkus 4. 1.—5.

Kādēj pagāniem savā dabīgā stāvoklī nav laimes? Kādi ir tagadīnes misijas darba uzdevumi? Kādus misijas laukus pazīstam? Ko mēs darām priekš misijas darba?

Dieva valstība.

- P. 30. Dieva valstības būtību Jāņa ev. 18. 33.—40.
O. 31. Dieva valstības parādīšanās tagad un nākotnē. 1. Kor. 4. 20.; Lūk. 17. 20.—37. Novembris.
T. 1. Dieva valstības ķēniņš. Dāv. dz. 145. 1.—14.
C. 2. Dieva valstības pilsoni. Mat. ev. 19. 14.; Lūk. 13. 22.—30.
P. 3. leiešana Dieva valstībā. Jāņa ev. 3. 1.—7.
S. 4. Sagatavošanās laiks virs zemes. 2. Tes. 1. 3.—12.
S. 5. Dieva valstības gala mērķis Jāņa par gr. 11. 15.—19.

Kā Jēzus vēlējās dibināt Dieva valstību virs zemes? Kas paliek arpus Dieva valstības? Kā jāsaprot lūgšana: „Lai nāk tava valstība?”

Laidiet bērniņus pie manis nākt!

Svētdienas skolas lekcijas un zelta pantīni bērniem.

Svētd. 15. oktobri. Lekcija: Jerem. 1. 4.—19.

Zelta pantīņš: Jer. 16. 19.

Kungs, tu esi mans spēks un mans stiprums un mans patvērumšs bēdu dienā.

Svētd. 22. oktobri. Lekcija: Jerem. 18. 1.—10. (19. 1.—5.; 10.—13.)

Zelta pantīņš:

Vai man bezdievīgā nāve varetu patikt? saka tas Kungs. Man tā nepatik, bet lai viņš atgriežas no savu jaunā ceļa un dzīvo.

Svētd. 29. oktobri. Lekcija: Jerem. 26. 1.—19. 24.

Zelta pantīņš:

Paļaujies uz to Kungu no visas

sirds un nepaļaujies uz savu godrību; — Bet atzisti viņu vienos savos ceļos, tad viņš darīs līdzēnas tavas tekas.

Svētd. 5. novembrī. Lekcija: 2. Ķēn. 22. 1.2.8.—20.; 23. 1.—3.

Zelta pantīņš:

Patiesi, es jums saku: tiekams debess un zeme zudis, nezudis neviens, ne mazākā rakstu zimētie jeb raksta galīš no bauslības, tiekams viss notiek.

Svētd. 12. novembrī. Lekcija: Jerem. 37. 6.—8.; 11. 21.; 38. 1.—14.

Zelta pantīņš:

Jo tā ir ūelastība, ja kas Dievu apzinādāmies grūtumu panes, netaisnību ciesdams.

Darba druwā.

E. Neijs.

Rigas Brahlū draudses Mahsu pulzina darbibas pahrskats.

Mihlestibas darbinis, kau ar sihs un mājs,
Ustizigi darīts, ārdis pazel tas.

Rigas Brahlū draudses Mahsu pulzinsch ofiziali sahka iawu darbibu
19. augustā 1932. g., kad eewebleja
pulzina waldi sekoschā fāstahwā: preekschneze — R. Buteneeks, winas weetneeze —
R. Osols, sekretare — E. Neijs, tasefere —
M. Lashmanis, mant sine — L. Weinbergs.
Wehlak mahsai R. Buteneeks nahzās at-
teiktees no preekschneezes amata un winas
weetā tika eewebleta A. Weinbergs, kas
apstahlu deht ari atteijās un tagad pul-
zina preekschgalā stāhw mahsa A. Grube.

Pulzīna skaitās 20 beedrenes, waitums
no tām peeder pee Brahlū draudses no
behribas.

Mahsu pulzina galvenais uðerwums —
palīdzet Brahlū draudses truhkuneejeem —
wajadfigos līdzekļus seido paschas beedre-
nes. Strahdā ari rokasdarbus. Pagah-
juſčā gadā iſſchuhtas 2 galda segas, kurās
domatas leetoschanai draudses tehjas wa-
karos. Ēapat ruhpejamees par luhgšchanas
sahles runataja galbina un katedra pah-
rskatējēm.

Pagahjuſčā darbibas gadā noturetas
27 fanahkmes jeb sehdes. Sarihkoti diwi
beedru valari — planjas svehtlos un
jaunā gadā.

Ar Brahlū draudses virstehtina R.
Behrsina tga attaujū noturam mahsu deew-
talpojumus katra mehnēcha pirmā sveht-
deenā un jaſaka, ta schee deewkalpojumi
aīween labi apmelleti. Pawīšam notureti
14 mahsu deewkalpojumi un tajos laipni
pedalijusches: virstehtinsch R. Behrsina t.,
mahzitaji Delslaws un Lemkins, teol. Si-
bina tōse, stud. theol. Osis un Iwans īdses,
R. Peletscha tehws, zentra waldes lozeklis
J. Schmita tgs un ziti. Deewkalpojumus
bef atlīdzibas kūplinajuschi: wijolu mah-
slineets Urnitis, konzertseedataja M. Feld-
bergs, dseed. Lingurs un Brahlū draudses
toris. Pulzīnsch fāsinā ar pahrejām see-
weschn organizačijām riħloja Mahtes
deenas deewkalpojumu.

Pulzīna wegakā beedrene m. L. Wein-
bergs dāhwaja pulzīnam wina gada sveht-
tos bibeli gresnā abdas fehjumā. Salarā
ar deewnama pahrbuhwi tā pati mahsa
seedođama un seedojumus wahldama dāh-
winaja saeschanas sahlei wehrtigu grihdas
segū.

No īrds pateizamees wiseem teem,
turi laipnā kārtā Mahsu pulzīnu atbal-
stījuschi gan ar lihdsdarbibu, gan seedoju-
meem un aisluhgšchanām.

R. O ūolinis.

Smiltenes Mazuļu Brahlū draudses saeschanas nama 50 gadu jubilejas svehtki 11. junijā.

(Beigaš.)

Gārigo darbu sahki usfkattit par mahzitaja
peenahknumu ween, gar kuru ziteem it kā
nebuhtu dalas. Bet Kristus neaizina
ween mahzitajus, bet kātru kristīgi u
zīlweku.

Send Brahlū draudse pareisi sapraž-
dama Kristus aizinajumi to ir ari pa-
klauſiūsi un svehtīgi iſpildiūsi. Ta ba-
gātā svehtiba, ar kuru tīsa froniņs muhšu
fentehwu tīzibas un deewišķas mihlesti-
bas darbs, wehl tagad pawada audšu-

audses. Nam augstaka eeguwuma, nam
zehlaka mehrka, kā paklausit Kristus aizi-
najumam. Staistā veemērā runatajs
tehlo maswehrtīgo zenchanos pehj semes
bagatibām. Rahds darbīgs semkopīs zen-
tās eeguht few leelus semes ihyafchumus,
bet eeguhfchanas brihdi mirst no pah-
puhlefschunas ar sirdstreeku. Nu patee-
sfibā winam valika tiskai 7 pehdas semes,
kuras winam dotas par brihwu. Tif
maswehrtīgo ir muhfn ruhpeschanas, bet
augsta un godibaš pilna ir feloschana
Kristum. Us to zentisimees!

Wirschtehina R. Behrsina runas laikā klausitaji arween turpina nahst un heidsot namis ir tā pahrpildits, ta karstums nav waisē panefamis. Nolemj svehtfu turpi-najumu vahrzelt nama pagalmā, tur plātšā draudse noweetojas kūplo leepu un ofolu ehnā, bet weesi — pee luhgschānas nama eeejas. Vehz noweetoschanās eesahf svehtfu turpinajumu.

Cerodas goda preeskchneeks profesors Dr. W. Maldonis, kurch saka toti aifraujoschii un apgarotibas pilnu svehturumi, par tematu: "Deewaš munus naw dewišs baišibas, bet spehla swabadibas un dīziplinas garu." Ir neespehjami atreferet firma profesora rūnas saturu. Ta bija gara pluhfma, kas nahza no dwehfeles dīslumeem un ūahra katra klanitaja ūirdi. To, ko iſjutār ir daudfsahrt neespehjami wahrdoš eetehrpt. Tāhdu kriſtīga zilwela brihwibas psachwaldiſchanas un gara spehla iſskaidrojumu un iſjuhu weetejais apwidus wehl nebij dīsrdejīs un tadeht ūchi deewiſchla wahrda ūehkla krita iſhstā ūemiē. Lai Deewaš svehtiti, ka ta nestu bagatus un daudfsahrtigus auglus!

Pehz prof. Maldona svehtrunas nahf weesu sveizeeni, kuri mainas ar kora dseefm  n. Sveizeenius nodod setoschi weesfi: R. Breedis un R. Schilinkis no Dsehrbenes nod., P. Safis un P. Schtrahls no Blomu nod.; H. Leepinsch un Seh-klinisch no Wijzeema nod.; R. Elias un Anna Seibolds no Haun-Wahles, F. Meschulius no Pahnu nod., Solmanius un Sabulis no Kahrku saechein.

Wehsturisku pahrskatu par Meschutu
faeschanas nama zelshana un agrakeem
darbineekeem sneedi Majulu faeschanas
preefschneeks E d. W i h k e l i s sekofshi:

Muhu Ew. Br. dr. Smileneš Ma-
zulu nodata peemin 50 gadus, furi pa-
gahiuschi, tamehr ir uszelts tagadejaig

luhgshanas nams. Tas ir muhsu sen-
tehwu tizibas un mihlestibas darbs.
Wisi wini ir jau aifgahjuschi Deewa
meerā. Reteet wehl kā azuleezineeli ir
paliktschi muhsu widū. Ar sirds pašenibū
mehs, winu behrni, kopā ar teem stahwam
ta Kunga waiga preefschā, pateizibā pee-
minedami, to lihdsi šchā. Winsch mums
darijs laba un luhgdamees: Alt, Kungs,
palihdsi ir us preefschu! Lai labi isfdodas!

Mazutu saeeschanas grahmataš atrodam sīnas var muhsu tagadejā uamīna bnhwi, karsch kā wehsturiks dokumenti usalabafees nodalaš arkiwā.

1882. gadā maija pēhdejā svehtdeenā tika līhgās no faeischanas kopeejem Smiltenes dr. jaunais mahzitājs Rundsinā līgs iš jauna tambara eeswehtischanu, un iš schodeenu ešam atlal mihi līhgūšči muhši no sirds eemihloto un eezeenitv prahwesta Dr. theol. Rundsinā tehuwus iš wina paſcha eeswehtītā faeischanas uama 50 gadu jubileju. Waj te naw jo- iſſauzas ar Pestitaja wahrdeem: „Schodeen schim namam uotikusi schehlaſtiba.“ (Luk. ew 19, 10.) Naw mums wairs iš mihlo wezo brahlū, kas ar tahdu paſchaisleedſtibū kalpoja tam Rungam. Winu nomihtām tefām neisaņgut. winni deewiſchtai mihlestibai pastahwet muhšigī!

Ar pateizibū peeminesim Deewa preefschā aifgahjinschos brahlus, kureem radās ilgas wezā tūnshā luhgschanas kambara-rijinās weetā uszelt schō jauno gaisdo kwehnitziu. Rad heidsot schis bühwes darbs bī pararits, winu preefs un pateiziba Deewam par weikto darbu bija neaprakstams. Wifa winu dīshwe un domas bijo faisti-tas ar schō tif nihlo saefschonas weetini. Vehdejās domas mirschanas stundinā bija pee schis weetinas. Tā Rascholchu tehwō, vēhdejā nesphēla, titko dīstdami luhdsis tuwinekus neafmirsi schō luhgschanas namini un neatstaht winu neaploptu. Tā-pat Naishenru tehwō wehl pahris stundas pirms mirschanas luhdsis ruhpetees par schō weetini. Un wisi pahreje ir to paschi wehlejuschees, kaut gan mums par teem naw tuwaku norahdijumu pederigee eefneeguschi. Tas garš un ta Deewa bijaschana, tas bija muhsu tehem, tas pee schi nama turejuschees, zitadu domu newareja buht.

Tehwi, kas palihdsejuschi pirms 50 ga-deem scho Mazula luhgshanas naminu zelt un turpmāk scheit fludinajuschi Deewa wahrdus ir:

Jahnis	Wanaqas,	Bulinos	dsim.	1814.	g.	mir	1891.	g.	
Hekabs	Loſe,	Loſes		1816.	g.	"	1891.	g.	
Jahnis	Behrſinſch,	Lj.	Weelenos	"	1814.	g.	"	1881.	g.
Jahnis	Matwejs,	Mazulos,	"	1858.	g.	"	1902.	g.	
Jahnis	Steinbergs,	Plataſtchoſ,	"	1882.	g.	"	1905.	g.	
Peteris	Behrſinſch,	Kaiſoſ,	"	1883.	g.	"	1906.	g.	
Jahnis	Meefinſch,	Meefinoſ,	"	1846.	g.	"	1909.	g.	
Jahnis	Kalvitſ,	Kaiwās,	"	1849.	g.	"	1920.	g.	
Jahnis	Knoſtenbergs,	Kelpoſ,	"	1888.	g.	"	1922.	g.	
Dawis	Sadde,	Skujās,	"	1838.	g.	"	1920.	g.	
Peteris	Wennerſ,	Wz.	Grahwoſ,	"	1840.	g.	"	1922.	g.
Jahnis	Peltziſ,	Rafantchoſ,	"	1835.	g.	"	1923.	g.	
Peteris	Matwejs,	Nauſchenoſ,	"	1851.	g.	"	1928.	g.	
Toms	Rigulis,	Rigulos,	"	1848.	g.	"	1931.	g.	

Wehl gribetu aſihmet konferenzes, kurās Brahlū draudse ſahauza 2 reiſ gadā marta ſahumā un septembra beiqās. Widzemē tās noturetaſ Mazulos. Konferenzes ſahaņiſis Brahlū dr. tehtinſch-diafons (wina dīfhwes weeta Rīga), kurās ari weenmehr pats peedalijees. Otrā deenā pehz konferenzes weenmehr notureti laulato ſwefti, brahlū brautuſchi bes atrofuschanās uſ ſatru konferenzni no taħlaſ apkahrtneſ un loti kuplā ſtaſtā. Taħlakee ſabrahutuſchi jau eeprefeſchejā wakarā. Ko-pigi tad notureti deewwahrdi, uſnenti un eefwehtti jaunee tehw-i-fazitaji un ap-preeſti daſchadi Brahlū dr. jantajeeni. Utr pateižiſi peemineſiñ pehdejo tehtin Š ch i p a u g u, kurtch toref wiſa Baltijā ſtaſtājās kā Brahlū dr. waditajās. eezlīs no Brahlū draudſchu apweenibas Hern-hutē, Wahzijā. Kara ſahumā, kā Wahzijās pawalſteefu winu iſſuтиja no Kreewijsas walſis robeſčam.

Pirms Šcippana ſche konferenzes wadijīs ari wehl tehtinſch Rolle.

Sazitati-tehwi, kuri mehrojuſchi pat ar 100 werſlēm zelus, lai notiſtu uſ konfe-renzēm ſcheit Mazulos ir:

Khule nu tehw no Pleskawas gub. Soloſchēem, kā pahrlahwiſ no tureenes Lauru kolonijas, Lapkowas ſaeefchanās.

Elpera un Aulgstaro tehw no Beebalgas. Roſchlapa tehw no Grundsales.

Baumana tehw no (wairak ſaukiſ pehz mahjas wahrda Maſais Ronitiſ.)

Daudfeſcha un Knapeſ tehw no Wahles.

Kundſina un Subra tehw no Wijzeema. Solina tehw no Melſholes.

Punita tehw no Launaſalna, kurtch arweenu konferenzes deenās rihtā pirms deewkalpojuma ar fawu baſuni ſpehlejies dſeeſmu: "Atnahzeet wiſi ſchurp, juhs grehzineeki." Pehz baſunes dſeeſmas, kura taħlu abalſojuſeeſ apkahrtneſ ſahuſchi pluht ſchurp apmeſletaji.

Peħdejā laikā ar miħlu kaiminu pretim-nahlfchanu eſam fawā luhgħchanas namā eegħadħajſeſ eħregeſ. Mumx paſchein ari ir faww eħrgħinejks Meeſina teħwōs, jo ar wina leelu pretimnahlfchanu meħs pée eħrgħellem eſam titiſchi.

Leela pateižiba Mazulu mahjas ihpaſch-neefleem, feiwiċhi Mazulu mahtei, kura neinogurloſchi ruhpiejās, lai telpaſ luhgħchanas ſtundam buhru uſkoptas un uſ-potlaſ. Uri kaimineem aymetleſtajeem miħla pateižiba, kura dewiſi leeži, ta-teem ir miħla ta Kunga mahjoklis.

Det iſſim wehrā, Deewa, debetū un ſenies Kungas, nemahjo roħam taſiſtos luhgħchanas namas, ja wiſch weetu ne-atrod ziλweku (ſtrid), dweħfelis. Ha ſirds ir zeeta u tuħiſha, tab nelihds neweens, pat wiſjanakafais luhgħchanas namas. Ta-pehz braħleem un mahjām buhhs ſinat un iſt dſiħtees, ta iſkafas br. dr. lozefliſ top par dīħiħu almini im wiſi kopā tee-fam uſzelti par garigu ſweħtini. Tas-tifai war notiſti tad ſtaħwam uſ praweeſhu un apuſtulu pamata, kura ſtuħra aſ-mens ir pats Jefus Kristus. Jo eefſħ wiña jau mahjo deewibas pilniba ziłweka meeħaſ. Un no wiña pilnuma meħs wiſi, brahlū draudſes un draudſchu kopeji da-bujiam ſchelħastibū uſ ſchelħastibas. Tab ſpeħjam Deewu atſiħt un veelu ħġi garā un pateižiba. — Un, tad Kristuš wahrds bagaqi mahjós muħfu Ew. Br. draudſe. muħħi un muħħu behrnuš tiziż bāt aħna o-dams un ſpebzinadams wiſi pateeſibā un taſſitbā, un, tad muħħu ſaeefchanu kopeji-fazitaji nekauneſeſ Kristuš ewan-geliſjuma debl, — tad ari neſinamajā naħ-famib, pret paſaules launumu un naħ-wex tumiſbu — ar Deewa paſħqu — muħħi miħla ſaeefchanu buhhs leežinneeze naħloſčam audsēm par Deewa ſchelħasti-bas ſpeħku un Wina godibu!

Ta kā kopā ar jubilejaj ſweħtkeem no-teek ari jaunatnes ſweħtli, tad atteezigu

swehtunu jaunatnei sala R. Osolinsch. Vehz tam kora dseefmas. Beigas ihfus atwadischanas wahrdus sala profesors W Maldonis, wirstehtinsch R. Behrinsch un prahw. Kundstsch. Vehz kopigas dseefmas un luhgshanas prahwestis R. Kundsinsch un wirstehtinsch R. Behrinsch swehtidami atlisch plascho swehtu draudi. Bet swehtu deewkalpojums ir bijis til eespaidigs un faistoschs, ka ne-raugotees us pawadijam 4 stundam, kaudis neiflkhish, bet pulzinos farunadamees wehl ilgi kawejas feno loru ehnā.

Vehz swehtu deewkalpojuma weesmihligā mahjas mahte Janfonam fundse aizina weefus atspirdsinates pē bagati klahoem galdeem.

Mibla arminā paliks schee jubilejas swehtu katram dalibneelam, jo tee kneedsa dauds jo dauds katru klausitaja dwehselei. Bet raugotees us weikto fainmeezisko darbu

wissi atsina, ka weefmihligajam Mazulu fainmeefam Janfonam un it fewischti wina laipnai fundsei un mahmīnai schi deena bij neween jauta swehtu deena, bet gan ari gauscham leela darba deena, jo wtai swehtu prahwos fainmeezisko isde-wimus sedsa no faweeem lihdseleem un weeni paſchi apkalpoja plascho weefu faini. Tas leezina, ar kahdu mihlestibū wini nododas kalspot Brahu draudses leetai.

Swehtu noslehdas koti jaukā hādraudsibā, sirsntibā un fasana. Daubsi darbineeli no tahlakeem apwideem redsejās, pirmo reisi un guwa tuwu eepasifchanos. Weesi schķhras gara pazilatibā uo sirsntiā brahlsibā.

Lai Debefu Tehws swehtu katru dari-taju, kas kalpo Wina darbam un bagatt algo winu darbu ūheit un muhschibā.

Brahu draudses sawstarpejo nesaſkanu eemesli.

Tikam ween schi draudse itahwēs
Kamehr Deeva darbi ta
Gāvā midu neaſfawēs.
(Brahu dr. bseefma no 1727. 9.)

Pehdejā gadu desmitā Brahu draudse dauds zeetuſi no sawstarpejām nesaſkanām. Saur tām lelā mehrā trauzeta garigā darba attihstiba, par ko skumst neween fenee Brahu draudses darbineeli, bet ari schis senās swehtigās tustibas zeenitaji un labwehli. Newilus pazelas jautajums, kad reis schis nesaſkanas beigees un kahdi gan ir tee eemesli, kuru deht teek kawets laiks strihdos un aiskaweta garigā darba ūelmiga attihstiba ? ! —

Eepaſhstootes tuval ar strihdus jautajumem un pahrbaidot scho jautajumu faktiķe buhtibū vēz archiva dokumentiem, pilnu sapultschu un konferentschu protokoolem un jeno darbineelu leqibām, ir konstateti ūloschi strihdus eemesli:

1. Brahu draudses nama ihpachuma teesbāt jautajums.

Sautajums par ihpachuma teesbāt us Brahu draudses namu Rīgā, Kaleju eelā 8, ir weens no galweneem nemeera un nesaſkanu zehloņiem. Scho feno un ūfetmigo strihdus jautajumu pehdejā laikā atkal atjauno R. Peltšča tehw, pēsuhtidams neween lauktu Brahu draudsem bet ari wai-rakeem ew. lut. draudschu mahzitajeem un privatām perionām ihpachu brošchuri, kurā starp zitu zensħas apgalwot, ka Rīgas Brahu draudsei peederoscho namu Kaleju

eelā 8, zentra walde esot "konfizejusi", apgruhtinājusi ar obligācijas aīsfēmumū un īswedusi nānam pamīsam newajadfigu pahrbuhwi, bes kreas pilnigi war istikt un tagao nebuhschot naudas, ko makst paradus u. t. t. Ja nu tas buhtu pateesiba, ko Peltšča tehw un wina domu beedri raksta, tad zentra walde buhtu teesbām ūmagi noſeegusees, pēſawinadāmās zito mantu un wesdama weeglprahigu fainmeezibu. Bet leetas pateesee apstākti ir pamīsam zitadi. Tas redsams no ūloschi :

No Walsts wehsturīšā archiva dokumenta Nr. 154, ir redsams, ka nams Rīgā, Kaleju eelā Nr. 123 (pehz wezās numera-zijas) ir pēderejās kahdam deewbījīgam ūloschon Hātmeijerā, pehz amata ūlpneekam, turek ūpēdājies Brahu draudse ap 1820. gadu. Wehlakos gados Hatmeijers atkauj Brahu draudsei zelt ūawa nama ūhtā ūaeschanas namu ar 2 ūah-ween, apakšā ar weenu dīšwolkli un ūlosas telpu, augščā ar deewkalpojumu ūahli un kora galeriju. Nama buhwe teek pabeigta un ūehtita 1830. g. 5. junijā no Brahu draudses tehtīka Eivalda.

Līdz tam brahu pulzinsch arween ūpēdājies ūlpneekā ūescha ūamā, Teatra eelā, kur notiņušči deewwahrdi arweenu ūahlot no 1819. gada, līdz jaunā ūamā

buhwei — 1830. g.

Pēbz dascheem gadeem Hatmeijers pahrdod savu eelas mahju ar visu gruntsgalu Rigas Brahlus Sozietatei (fabeedribai). Schi Rigas Br. Sozietate tika nodibinata pēbz bij. Kreevjaas feisarenes Elisabeteis iebotā ukasa, ar kuru Brahlus draudsem tika aissegta katra darbiba un esahfās tā sauktaiš „klusais gahjeens“ Brahlus draudse turpinaja darbotees, pahrwehrsdamās no unitatēm (draudsem) par sozietatēm (fabeedribām).

Rigas Brahlus Sozietates preefkneeks ir apteekars Ē. A. Heūgels. No Birkowas tehtina h. Turkela ralsta no 1847. gada ir konstatajams, ka Hatmeijers pahrdewis savu namu ar pēbuhwi Rigas sozietatei par 9500 rub. Rigas sozietates deewkalpojumos eenemteem feedojuemeem eenahzis 1893 rub. Palizis par a d s kopā ar pahremshanas iedwumeem 7663 rub. kuru ujsnehmusees deldet Rigas sozietate, istaifādama us namu mairas obligazijas. No nama iherem eenahzis 555 rub. gadā. Bet tā kā, samaksajot deldejuma prozentus, nodoklis un ugunsapdroshinaschanas naudas, mas kas atlizees no nama iherem, tad Rigas sozietate luhzusi Bafeles sozietati naht wiinai palihgā Nama remonteem Bafeles sozietate atsuhitijsi 220 rub. Hatmeijers nowehlejis savu testamentā Rigas sozietatei 200 rub. un tāds zits brahlis nowehlejis 600 rub. Ut šeo naudu namam iswesti wajadīgīe remonti un deldets parads.

No pirkshanas pahrdoschanas lihguma, kas noslehgats 1861. g. 19. dezembrī ir redsams, ka Rigas Brahlus sozietate par h d e w u s i f a w u n a m u Raleju eelā 123 Brahlus draudschu diakonijai Rihjuhrs prōwinzes. Kā tas no augšminētā pahrdoschanas lihguma redsams, tad Rihjuhrs jeb Baltijas Brahlus draudschu diakonija ir pahremhumi us sevi nema Raleju eelā 123, esofchos paradus, kuri ir sekoschi:

aisderums no Sw. Georga hospitala
315 rub.

obligazija no M. Hullu par 1500 rub.

” ” S. Heūgela 500 rub.

” us namu Raleju eelā 3350 rub.

Kopā 5665 rub.

Kā redsams, tad Rigas Br. sozietatei nabzees gruhti dsebst mahjas pirkshanas paradu un to usnehmusees Baltijas Brahlus draudschu diakonija, kuras sehdekkis toreis atradās Terbatā. Skaidra naudā Diakonija par namu Raleju eelā nela nam maksa, bet tikai pahremhumi mahjas paradus.

Lihgumu parakstijuschi: kā pahrdewejs,

Rigas Brahlus sozietates preefkneeks, apteekars J. Heūgels, un tā pirzejs — Ch. Burhards, Baltijas Brahlus dr. diakonijas wahrda. Kā leezineeli parakstijusches P. Schegmanis un W. Ritschmanis.

Tahlat, no Rigas-Walmeeras semes grahmatu nodatas ieraksta Nr. 1488 ir redsams, ka 1861. g. 22. dezembrī nams Raleju eelā 123 ir koroborets us Baltijas juhras prōwintschu Brahlus draudschu diakonijas wahrdu (Diakonie der evangelischen Brüdergemeinde in den Ostsee Provinzen).

Nama eenahzumus no iherem arween eekasejis Baltijas diakonijas pahrfahvis un nosuhitjisis ier Batu diakonijas rihibā. Diakonija eezel Rigā garigo wadoni, — diakoni — jeb tehtini, kas wada Rigas deewkalpojumus. Tahbi diakoni Rigā ir bijuschi sekoschi: W. Ritschmanis lihds 1868. gadam, R. Reichels lihds 1872. g., tad Rests lihds 1893. g. Pēbz Resta naht P. Schipangs. Schee diafoni fanem algū no Terbatas diafonijas 25 rub. mehnēsi un brihwi dīshwolkli. Rigas deewkalpojumu apmekletaji apnehmuschees seedot 5 rub. par gadu, kā atlīhdsdi diafonijai par telpu leetoschanu, Raleju eelā 123.

Bes minēta ihpašuma Rigā, Baltijas Brahlus dr. diakonijai us laukeem peedrejušchi wehl sekoschi ihpašumi: Jaunvelku pušmušča (Rubenes draudse), Birkawas mušča (Trīkates draudse), Lintene (Apuklana draudse) un Wehwermušča (Ungurmuščas dala). Viņas minētās weetās darbojās tehtini jeb diakoni, kuri pahrsinaja weetāja apvīda Brahlus draudschu faeschanas, un tāka algeti no Terbatas Brahlus draudses diakonijas.

No Rigas pilsehtas buhwaldes pahrbuhwes projekta, kurīc opstiprinats 1869. g. 24. marīc ar Nr. 64, ir redsams, ka namam Raleju eelā Nr. 123 ir iswesta plāshaka pahrbuhwe. Nams agrak zelts us pahleem gruntsgalu semās un purwainās weetas deht, jo tur agrak atradusees Rīdzīnas upite. Us buhwaldes veepriņumu namam išdarīta muhru pamatu eebuhwe tā arī pahrbuhwets nama treschais stahws, tursch lihds tam skaitijees jumta dala un dīshwolkli eerihkoti jumta eebuhwē. Namam uzležts pilnīgs treschais stahws un eeribtotas pagrabu welwes. Pahrbuhwei wajadīgi naudi dwiūsi Baltijas prōwintschu diakonija, kuras faimneegītās pilnvarneeks Webers atradees Terbatā. Nama pahrbuhwi wadijīs Rigas tehtinsch Rests, tursch, wezs un flimīgs buhdams, naw spējīgs darbus lihds galam wadit, kapebz eezelta speziala pahrbuhwes darbu peenem-

schanas komisija, bet ta pahrmetuši Restam, ta winsch pahral dauds naudas isleetojis nama pahrbuhwei. Pehz azuleezineeku leezibām nama pahrbuhwe ismāhajuši 23.000 selta rublu. Pahrbuhwe beidsot no komisijas peenemta, bet Rests no Rīgas pahrežels us zitureni.

Lai gan Baltijas Brahlui draudschu diakonija isdewusi leelaku sumu mahjas pahrbuhwei Kaleju eelā 8, us to ar finamu lepnunu atjaunas wahzu tautibas pahrstahvji, it kā nams lihds ar to statutus Wahzijas Brahlui draudses ihpaschumi, jo ari nams pirkchanas parudu leelato datu samatsajusi diakonija, toinehr leetas pateegee apstahki ir zitadi. Augšminetēs diakonijas ihpaschumi, Jaunwelkos, Birkawā, Behvvermušķā un Lintenes radās no seņās Brahlui draudses turigako lozelku no- wehlejumeem. Testamentu weida tika no- wehleti neween nefustami ihpaschumi, bet ari leelakas naudas sumas Jau pirms pasaules kara diakonija augstyminetos lauku ihpaschumus pahrdewa, sakarā ar tāhdu tur freemu valdibas rihtojumu, ka ahrsemju organizācijām never peederet lauku ihpaschumi. Ari Baltijas Brahlui draudses diakonija statutās kā ahrsemju organizācija, jo pehz lituma par pilnteefigeem Brahlui draudses lozelkem wareja buht titai ahrsemneeli. Sakarā ar to wiši kapitali un ekenemtā nauda par pahrdoteem ihpaschumeem tīta pahrvesta us Wahzijas Brahlui dr. Unitati Hernhutē. Tā tad, Latvijā sawahktos lihdseltus Diakonijas pahrstahvji galvenā fahrtā pahrveduchi us Wahziju un scheit palikushee, nama pahrbuhwe eegulditee lihdselti ir titai neleela data no latweschi tautas seidojumeem Brahlui dr. darbam.

Ari Rīgas namu Kaleju eelā 8, dia- tonijas pilnvarneeks Webers bija mehgijanais okupazijas waras laikā (1918. g.), nodroshinat Wahzijas Brahlui draudsei, bet šo nesifumigo rižiba pahrtrauga Lat- wijas teesu eestahschu taisnīgais spreediums.

Ar 1893. gadu us Rīgu teek pahrežels Lintenes Br. dr. rajona tehnisch P. Schipangs un eezelts par wifas Baltijas Br. draudschu diakonijas presbiteru jeb diaconu. Rīga tad pirmo reisi top par Baltijas diakonijas zentru. Laulu Brahlui draudses P. Schipangs apmeklē noteitti katra gadu 2 reises, gan sarihkodams rajonu konferen- zes, gan noturedams deewkalpojumus katra laeefschana. Tāhda fahrtā Rīgas zentrs topj wisu Vidseimi. Karam fahkotess, Schipangu, kā ahrsemneeli issuhta no Kree- wijas walsts. Aisbraukdamš Schipangs

eezel par sawu weetneku J. Malwesu, kuresh attal sawukahrt sawas teesibas no- dod newis Rīgas Brahlui draudsei bet Latvija s Ew. Brahlui Sadrāudsibas beedribai, nododains beedribas waldei wi- fusi mahjas dokumentus un pahrskatu par nama Kaleju eelā 8, eenehmumeem un is- derumeem agrakos gados.

No Rīgas Upgabalteesas spreedula noraksta, no 1927. g. 17. oktobra ar Nr. 411993, ir redsams, ka Rīgas Upgabalteesa ir nolehmusi: atsiht Latvijas Ew. Brahlui Sadrāudsibas beedribu par seņas Rīt- juhras Brahlui draudschu diakonijas tees- ika pehznhazeju un nefustami ihpaschumu Rīgā, Kaleju eelā Nr. 8, atsiht par bee- dribas ihpaschumu un pahrvest to seņes grahmataš uj beedribas wahrdi. Starp dzitem leezineekem schai teesas prahvā kā leezineeks ustahjees ari Peltsha tehva un apleezinajis, ka beedriba ir seņas Brahlui dr. diakonijas teesistā pehznhazeja. Teesas spreedula laikā beedribai bija us laukeem nodibinatas 12 nodalas, kurās baudijs weenlihdsfigas teesibas ar Rīgas nodalu. Tā tad, nams Kaleju eelā 8, no teesas ir peeschiktēs par ihpaschumu wifai Latvija s Ew. Brahlui draudsei, un ne Rīgas Brahlui draudses nodalai. Kur nu paleek Peltsha tehva un wina domu beedru apgalwojums, ka Rīgas nodalas ihpaschums ir no zentra valdes „konfisjēs“? — Rīgas nodalai tāhda ihpaschumā, „konfisjē“ newas naw. Nams peeder wifai Latvija s Ew. Brahlui dr. beedribai, kā to Peltsha tehva pats apleezinajis sem svehrasta Rīgas apgalbalteesā, bet tagad fahrt rafstīt zitadi.

No Rīgas-Walmeeras seņes grahmatu nodalas alta Nr. 2785, 1930. g. 20. janw. ir redsams, ka nefustamais ihpaschums Ri- gā, l. hip. eez. ar sem. gr. 518, Kaleju eelā 8, ir toroborets us beedribas — Lat- vija s Ew. Brahlui draudses wahrdi. Tas ir un paleek wifas Latvijas Br. dr. ihpaschums, kā no wehsturiskā tā no teesistā weedolia un tadehk wifī strihdī ap šeo jautajumu ir waj nu wejo brahlui nesinafchana jeb tāhdu zilwelku tūhdischana, kas labi sīna pateeso sthwokli, bet rada trolschauš un nemeerūs ar finamu noluhtu. Tas noprotramās ari no Peltsha tehva waſſirbigā paſlaidrojuma valdes sehbē, ta winsch jau par wisu rafsta saturni neverot atbilstēt, jo datu no minetā rafsta winsch esot rafstījis, bet rafstu redigejis esot R. Laiwinsts.

(Sekos turpinajums statutu leetā.)

Zentra waldes un Virstehtina ūnojumi.

Mihlee kriitigee brahli un mahſas!

Jr attal pagahjis weens darbibas gads muhsu mihls Brahlus draudses luhds. Daschadas gruhtibas un tawelli stahjās mumē zelā, bet schehligais Deewēs u valihdsejis tos wiſus pahrvaret. Darbibas gada noslehgumā ir attal jasanahk gadstahrejai konferenzei un janokahrtē lā pagahtnes, tā nahkotnes darbibas leetas, kadebi luhdsam nemt wehā semak minetos paſinojumus:

XV. Brahlus draudses gadstahrejās pilnas sapulzes (konferenzes) sanahschana.

Sastanā ar beedribas zentra waldes lehmuniū gadstahrejā pilna sapulze (konferenzei) teek fasauktā 1933. g. 18 novembri (valsts svekfosts). Rīga, Raina bulv. 29, 1. Valsts gimnāfijas telpās, plst. 2 p. p.

Deenas kahriba:

1. Konferenzes presidija, protokolstu un mandatu komisijas eewehtschana.
2. Gada darbibas pahrkats.
3. Zentra revisijas komisijas ūnojumi.
4. Beedribas turpmakā darbiba: a) gaigā darba organizācija, b) saimneezīslā organizācija un būsfelts nahkotsham gadam.
5. Zentra waldes un revisijas komisijas lozektu wehleschanas.
6. Instrukciju apstiprināschana.
7. Daschadi jautajumi un preefchlitumi.

Pilnā sapulzē baudis balssteešbu iſwehleti delegati no latras nodalas 2 personas un tapat no beedribas zentra, ja beedru skaiti nepahrsneids 50 personas. Ūs fatreem nahkotshem 50 beedrem, skaitot nepilnus 50 par pilnem, fatra nodala un tapat beedribas zentrs eeweht klaht pa weenam delegatam. Domeži neweena nodala ne ari beedribas zentrs newar suhiti ūs pilnu sapulzi wairak par 5 delegateem. (Piem. līdz 50 beedr. — 2 deleg., wairak par 50 beedr. — 3 deleg., wairak par 100 beedr. — 4 deleg., wairak par 150 beedr. — 5 deleg.).

Delegateem issneedsamas apļeegības pebz agralo gadu parauga. Luhdsam wiſas no-

dalas pedalitees ar ūsweem delegateem, jo konferenzei jaifschlik wairaki ūvarigi jautajumi.

Rīgas pahrbuhwetā nama eewehtischana.

Pebz konferenzes, ūwehtdeen, sch. g. 19. novembri notiks Rīgas pahrbuhwetā nama eewehtischana, kuru ifdaris archibislags prof. Dr. E. Grinbergs, pedalotees prof. Dr. W. Maldonim un wairakeem goda weesem.

Pebz konferenzes weenu nedelu katru deenu notiks ewangelizācijas deevkalpojumi plst. 6 wat. Kāleju eelā 8, turos dalibū nems wairaki ew. lut draudschu mahzitaji un Brahlus draudses darbinecki. Ēnuvalas ūnas par ūsi to tiks publizetas laitrafkstos.

Beedru anketu ūeta.

Līdzsch sch. g. 15. novembrim wiſam nodalām jaefuhta beedru anketu noraksti par jauneeem beedreem. Ēpat japaſino par miruscheem un iſtahjuſchamees beedreem, lai waretu konstatet pareiſo beedru skaitu. Ja wajadīgības beedru anketu grahmatas, zentra walde tās ūs pēprāſīmu ūsuhtis.

„Brahlu draudses wehstnescha“ un „Ūseeſmu wainadfska“ ūeta.

Nodalas, kurām atrodas wehl neispalti „Ūseeſmu wainadfsina“ eksemplari, laipni luhdsam tos nosuhtit netāwejoſchi atpakaļ zentra waldei, jo min. ifdewums it iſpahrdots un wehl it dauds pēprāſīmu.

Par ūanemto „Brahlu draudses wehstnescha“ nodalas luhdsam noreklīnates, kuras wehl to ūnam ifdarijuſchās, nosuhtot ūamsku beedribas tel. reh. Rīgas pastā Nr. 1567.

Ūs redfeschanas konferenzei un ūnam eewehtischanas ūwehtlos!

Preefchlehdetais:

Inſch. B. Ia n f o n s.

Gekretars:

R. O ūolinsch.

Deesemas deewfalpojumeem.

1.

Meld.: Jerusaleme, augsta pilsehta.

1. Zif jaufi sche, ta Kunga svehtniza! Salbs meers fā wehfsma pluhlt, Sche fawa Jesus godu zildinot, Man pehd'gā ofra schuhst. Sche ihsti bagats schkeetos, Tu aijgrahbis fajuhtu, Un ruhyju sweedrus leetos No peeres noflauku.

2. Sche miht mans Kungs, kas spiegstu rafu lej Vahr mihlo behrnini. Kad pukēs seeds tam īrds sche atweraas Var dahrgo dahnani. Tu falbads meerinajums, Tu balsams, ihstais selts. Naw pihschlos ween mans gahjums, tu mani augschup welz.

3. Te manejee, te tauta svehtita, Kas manu sirdi prot; Kas mani moda firschu fakkā Sam Kungam godu dot. Lai puhlis trako, fmejas Un manu mantu nihd, Man sirds sche atweldsejas, Sche tumfā swaigsnēs spībd.

4. Sche palibhsu! Tif, Kungs, man palibhsu Scho weetu paglabat, Un zelsch ja suhd, tad Gars lai laipnigi Nahf alko modinat. Dod meeʃai tschallas fahjas Un spahrnus dwehſlei suht, Leez tawās svehtlās mahjās Man debefs auglus guht.

2.

Meld. Tew, tew mans Deewes, es slawet sahlihu.

1. Dauds sveizeenu jums mihlām weetām, Nur muhsu tehwī lāhdreis pulzejſchees, Kad meslejot — pehz debefs leetām, Tee peeluhgt Deewu ſchurpu steiguschees. Dauds sveizeenu! Lai juhfu pagalmos No jauna atskan gara dseefinias.

2. Sche luhgshanas jau fenos laikos Us augſchu muhsu fentschi raidija, Un allasch dīhwes brihschos baigos Sche meeru meklet winti fanahza. Schis weetas, flazinatas aſarām, Ir leezineezs firschu nopyhtām.

3. Sche juhtamees fā tehwa mahjās, Kad brahli mihlestibā weenoti, Kad dīhwes zelā gruhti klahjas, No raiſēm juhtamees te weegloti. Sche dwehſele us augſchu pazelaſ un fawās debefs mahjās lawejas.

4. Mehs nahſim ſchurp, lai atskanetū No jauna flawas dseefmas Muhschigam Lai fawas ſirdis upuretu Kad dahnani Tew ween, Wiſaugſtakam! Pee tawām

fahjām, Kungs, mehs fehdesim Un tawu mihlestibū flawesim.

3.

Meld. Al, kaut man tuhjtosch mehles buhtu.

1. Naw laika ſkunt, nedſ ſpehkuš delbet, Sneeds roku, brahli, Kristus fauz. Naw laika ſtraumei lihſsi yeldet, Kas nahwes juhā weltees trauz'. Kur tehwu tehwu tikums irſt, Tur ſpehki ſuhd, tur tauta mirſt.

2. Ne paſchu ſpehkeem tantu glabafim, Nedſ paſchu ſpehſim paſtahwet, Bet Deewu luhtg mehs neatſlaħbſim, Lai Wiſch mums paſihds uſwaret. Kur tautā moſtas luhgſhan's garb, Tur atmoda, tur paſwafas.

3. Kad ſaulei lezot kalua gahles No pirmeeem ſtareem leefnojas, Un wehlak wiſas plaſchhas tahles Kad weenā ſeltā lihgojas, Ta latwju ſirdis daſchadās Lai Deewa leefmas parahdās.

4. Ko ſtumſti tad, ſneeds roku, brahli, Un droſchi zibnā doſimees, Lai dīhwais Kristus uguns tuehli Met muhsu ſirdis, luhgſimees, Un tad ar ſirdim degoſchām Lai jaunus laikus ſagaidam.

4.

Meld. Al, Jerusaleme, modees.

1. Sweiki, Deewa meerā, draugi, Lai wiwu ſchehlaſtiba jaufi Un engeli juhs yawada! Ja juhs Jesus rokaſ ſargā, Kad faulitē un wehtrā bargā Jums ſmaidiſ debefs laimiba. Nu ſweiki, Deewes ar jums. Lai wiſch tā jums kā mums Muhscham tuwu! Muhs peemiat, Kad ſtaigajat Un Deewa waigu meklejat.

2. Mehs ar ſawas tekaſ eesim, Var ſemes tuſchām leetām ſmeefim, Bet ſchauro zelu ſtaigafim. Dīhwib's wainags mirds un laiſtās Pee Tehwa debefs mahjās ſtaifatās, Mahi wiſeem ſteigt uſ diſmteni. Un ja muhs Jesus fauz, Kad gars un meeſas grauſts Pee der Wiſam. Wiſ ſobeidſas, Bet dīhwes buhs tas, Kas Jesus rokaſ pawehlas.

